Kulturförvaltningen

VÅRA CASE

Kulturförvaltningen hjälper årligen ett stort antal verksamheter på sin resa från idé till öppning.
Här presenterar vi några exempel.

#1	MAXIM	5–9
#2	ASPEN	10–15
#3	B-K	16–21
#4	ELVERKET	22–27
#5	FOLK I SKÄRHOLMEN	28–33
#6	FRIHAMNSTORGET	34–39
#7	JUICE STUDIOS	40–45
#8	STADSGÅRDSTERMINALEN	46–51
#9	KONSTVERKET OCH SITE	52–57
#10	KONTRÄR	58–63
#11	THE NODE	64–69
#12	Ö2	70–75

LOTSNINGAR – en del av stadens stora stadsutvecklingsprojekt

• NORRA DJURGÅRDSSTADEN	78–81
• SLAKTHUSOMRÅDET	83 84

Stockholms stad

STOCKHOLM VÄXER MED KULTUR • TOLV LYCKADE KULTURLOTSNINGAR

STOCK-HOLM VÄXER MED KULTUR

SÅ LOTSAR VI KULTUREN TILL NYA PLATSER

NÄSTA GENERATIONS KULTURPLATSER

Genom århundranden har Stockholm varit en plats där konstnärer, musiker, poeter och alla sorters kreativa människor vill leva och verka. Varje generation konstnärer och beslutsfattare har präglat stadsutvecklingen med scener, kulturhus, bibliotek, konsthallar, biografer och museer. Nu läggs nästa generations årsring av kulturplatser som gör som gör Stockholm till en ännu bättre kulturstad. Flera nya scener har tillkommit och kompletterar det stora utbud av konst och kultur som stadens och regionens nära 2,5 miljoner invånare kan njuta av.

Tillsammans med många andra aktörer gör kulturförvaltningen det möjligt för kulturen att ta plats i stadsutvecklingen. Med utgångspunkt i Stockholms stads kulturstrategiska program bidrar vi med kunskap, insikt och analys i hela stadsutvecklingsprocessen. Vi stärker dessutom kulturens närvaro i staden genom ekonomiskt stöd till kulturverksamheter.

Kulturlotsning är en av kulturförvaltningens viktigaste metoder för att Stockholm ska växa med kultur, på kort och lång sikt. Kulturlotsningen är ett unikt sätt att paketera kulturförvaltningens kompetens, stöd och service. Våra kulturlotsar samarbetar med kulturaktörer och fastighetsägare för att utveckla och etablera nya platser för kultur. Vi har arbetat med kulturlotsning sedan 2016 och har hjälpt hundratals verksamheter med coachning, råd, erfarenheter, matchning och ekonomiskt stöd. I den här boken presenterar vi några exempel.

Vi på kulturförvaltningen vill tacka alla kulturaktörer som driver Stockholms kulturliv och gör Stockholm till en så levande stad. Er konstnärliga spets och drivkraft är en avgörande del av Stockholms dna.

PATRIK LILJEGREN,
BITRÄDANDE KULTURDIREKTÖR

Copyright kulturförvaltningen 2024.
Producerad av kulturstrategiska staben och kommunikationsstaben på kulturförvaltningen.
Omslagsbild: Adrian Pehrson. Fotografer anges vid varje bild. Kontakt: **kulturlots@stockholm.se**

Stockholms stad

INNOVATION INOM KULTUR-ETABLERING

Kulturlotsningen föddes ur kulturverksamheternas behov av något mer än ekonomiskt kulturstöd. Processen från en idé till att en kulturetablering kan öppna och möta sin publik är många gånger komplex. Vi ville underlätta denna process.

Våra kulturlotsar samarbetar med såväl kulturaktörer som fastighetsaktörer och navigerar från idé och behov till etablering av nya kulturplatser. Kulturlotsarna ser till att kultur- och nöjesverksamheter får en bra dialog med fastighetsägare. Kulturlotsarna samverkar inom stadens olika förvaltningar och bidrar med kunskap, erfarenhet och ekonomiskt stöd. De är bra på att värdera både kulturverksamheters och lokalers potential.

Kulturlotsarna utgår från kulturlivets behov och medverkar på de platser där potentialen är som störst. Där kulturen tar plats skapar den nya värden och upplevelser. Äldre industrifastigheter blir till scener för stor publik. Kontorslokaler blir ateljéer. Tidigare butiker blir platser för musikproduktion och möten. Ny kultur kan flytta in i bevarade kulturmiljöer. Etablerade kulturaktörer kan hitta helt nya platser. Kultur som drar publik bidrar till arbetstillfällen, ökad rörelse och trygghet på kvällar och nätter. Vi arbetar för att alla i Stockholm ska ha tillgång till landets rikaste kulturliv och en mer attraktiv stad.

KULTURLOTSENS VERKTYGSLÅDA
För att lyckas använder kulturlotsarna en mängd olika verktyg och arbetssätt. Vi delar in dem under rubrikerna **behov, råd, match och stöd.**

B

BEHOV

- Identifierar behov av nya scener, utställningsplatser, mötesplatser eller fler ateljéer.
- Guidar kulturaktörer som behöver en lokal.
- Fyller vakanta lokaler med kulturhyresgäster.

R

RÅD

- Klargör om ett projekt är realistiskt och genomförbart och trycktestar kulturaktörens ekonomiska bärkraft.
- Ger kulturaktörer och fastighetsägare råd genom hela etableringsprocessen.
- Skapar rätt förutsättningar för en lyckad etablering.

M

MATCH

- Använder breda och aktuella nätverk aktivt.
- Matchar olika aktörer för att skapa framgångsrika etableringar.
- Tillför spetskompetens från andra aktörer som stärker verksamheten.

S

STÖD

- Tar fram beslut om ekonomiskt stöd.
- Vägleder i avtal, ansökningar och tillstånd.
- Bygger förtroende och skapar trygghet för de samverkande parterna.

VÅRA CASE

Kulturförvaltningen hjälper årligen ett stort antal verksamheter på sin resa från idé till öppning.
Här presenterar vi några exempel.

#1	MAXIM	5–9
#2	ASPEN	10–15
#3	B-K	16–21
#4	ELVERKET	22–27
#5	FOLK I SKÄRHOLMEN	28–33
#6	FRIHAMNSTORGET	34–39
#7	JUICE STUDIOS	40–45
#8	STADSGÅRDSTERMINALEN	46–51
#9	KONSTVERKET/KKV OCH SITE	52 57
#10	KONTRÄR	58–63
#11	THE NODE	64–69
#12	Ö2	70–75

LOTSNINGAR – en del av stadens stora stadsutvecklingsprojekt

- NORRA DJURGÅRDSSTADEN 78–81
- SLAKTHUSOMRÅDET 82 84

Illustration: Studio Stockholm Arkitektur, Freda Arkitekter, Kolbe Arkitektur

EN TEATER FÅR NYTT LIV

#1 MAXIM

#1 Maxim

Maximteatern på Östermalm öppnade 1945 och har sedan dess varit en radiostudio, biograf och teater i olika regier. Produktionsbolaget Villman Produktion som drev Maximteatern lämnade lokalerna efter pandemin och framtiden för denna anrika scen var oklar. Detta tills en ny konstellation av aktörer visade intresse.

Här skapas nu en helt ny kulturscen som riktar sig till alla stockholmare med ett brett utbud inom konsert, bio, teater, dans och samtal. Lokalerna rymmer även en restaurang och flera barer. Allt som är möjligt bevaras från när teatern byggdes 1945.

VAR? Karlaplan 4 på Östermalm.

KULTURAKTÖR: Flera aktörer inom scenkonst, musik, bio, hållbarhet, restaurang och event, har skapat bolaget Maxime Karlaplan AB som driver Maxim.

FASTIGHETSÄGARE: Green Property.

OM LOKALERNA: Plats för 650 personer i salongen, samt flera barer och restaurang.

TIDPLAN: Övertagande i juli 2023, sedan sker renovering av all infrastruktur. Öppning i början av hösten 2024.

650
I PUBLIK , VARAV 500 SITTANDE

500
KVADRATMETER SALONGSYTA

7
METER I TAKHÖJD

Illustration: Studio Stockholm Arkitektur, Freda Arkitekter, Kolbe Arkitektur

Illustration: Studio Stockholm Arkitektur, Fæda Arkitekter, Kolbe Arkitektur

”Efter flera års letande av plats har vår konstellation äntligen matchats till en anrik kulturscen med en historia att värna om och stor möjlighet att utveckla och fylla med nytt innehåll. Tack vare lotsningen kommer Maxim bevaras som kulturscen!”

ELLEN TEJLE, VD MAXIM

B

BEHOV

- Maxim stod utan hyresgäst januari 2023 och fastighetsägaren letade efter en långsiktig kulturaktör.
- Bevara den kulturhistoriskt anrika teatern som är en av få kvarvarande på Östermalm.
- En konstellation av kulturaktörer letade kulturscen i centrala Stockholm.

R

RÅD

- Inventering av Stockholms behov av olika typer av kulturscener.
- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.
- Rådgivning inför avtalsskrivning.
- Rådgivning och erfarenhetsutbyte gällande lokaler med komplexa ljudisoleringsbehov.

M

MATCH

- Matchning mellan hyresgäst och hyresvärd.
- Matchning mellan nya Maxim och nya samarbeten inom kulturområdet.

S

STÖD

- Stöd och medverkan i presentationer.
- Etableringsstöd på 1 500 000 kronor.

ETT LOKALT KULTURHUS #2 ASPEN

Aspens entréskylt är designad av arkitekt Victor Marx och tillverkades hösten 2020. Med naturens hjälp och lite sandpapper, vatten, salt och citron fick den nya skylten snabbt sin vackra rostiga patina.

Foto: Fredrik Andersson

#2 Aspen

Gräsrotsinitiativet Aspen hyr sedan 2019 en före detta biograf i Aspudden. Den har omvandlats till ett lokalt gräsrotsdrivet kulturhus. Aspen är en biograf, scen och bistro. Här erbjuds en mångfacetterad repertoar som breddar det lokala kultur-utbudet i Hägersten. Aspen gör en unik kulturmiljö tillgänglig för besökarna.

Genom en framgångsrik crowdfunding-kampanj där över tusen personer bidrog gavs inte bara förutsättningar för att starta Aspen, utan även att köpa loss tidigare kafé Valands klassiska 50-talsinredning. Den har nu fått nytt liv i Aspens bistro.

VAR? Hägerstensvägen 100A i Aspudden.

KULTURAKTÖR: Kulturföreningen Aspen.

FASTIGHETSÄGARE: Skandia Bostäder AB.

OM LOKALERNA: Salong och bistro med en total publik kapacitet på 100 personer.

TIDPLAN: Verksamheten etablerades 2018–2021. Bistron öppnade 2022.

Foto: Christoffer Sahlgren

Publiken inför visning av filmen 100 årstider som var guldbaggenominerad som bästa film 2023.

> Kulturlotsen bistod med ovärderlig hjälp när vi förhandlade hyresvillkor och projekterade lokalerna!”

ARON JUNKER, ASPEN

Samtal efter visning av Paradiset brinner med regissörs-, manusförfattar- och skådespelarbesök (Mika Gustafson, Bianca Delbravo, Alexander Öhrstrand). Samtalet leds av Emma Sahlgren som är Aspens programansvariga för film.

Foto: Christoffer Sahlgren

B

BEHOV

- Ett större kulturutbud i stadsdelsområdet Hägersten.
- En kulturaktör i behov av en lokal för publik verksamhet.

R

RÅD

- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.
- Coachning av kulturaktören inför möten med hyresvärden.

M

MATCH

- Koppla ihop kulturaktören med lotsens kontaktnät av konsulter.

S

STÖD

- Etableringsstöd på 2 159 000 kronor för att anpassa lokalerna.

SCENER FÖR URBANT MUSIKLIV

#3 B-K

Första evenemanget på B-K, klubben Natten i maj 2023.

Foto: Hilda Arneback

#3 B-K

I Banankompaniets pampiga gamla lokaler i Frihamnen har en ny livescen öppnat. B–K är en viktig del i utvecklingen av Frihamnen som kulturdestination. Det är en scen i ett efterfrågat segment och storlek i Stockholm, en plats som rör sig i gränslandet mellan klubb och arena.

Trots att B–K har en kapacitet som närmar sig en arena så sker konserterna och evenemangen i scenrum som är intima, profilstarka och urbana.

VAR? Frihamnsgatan 14, Frihamnen i Norra Djurgårdsstaden.

KULTURAKTÖR: Huset Vid Hamnen AB.

FASTIGHETSÄGARE: S:t Erik Markutveckling.

OM LOKALERNA: Här finns tre nya scener med kapacitet för totalt 3 750 personer.

TIDPLAN: Första evenemanget ägde rum i maj 2023.

Klubben Kind People Club.
I väntan på att portarna ska öppna till den stora konsertlokalen.

Foto: Lexi Oprean

3
SCENER

3 750
PUBLIKKAPACITET

2 560
KVADRATMETER EVENEMANGSLOKAL

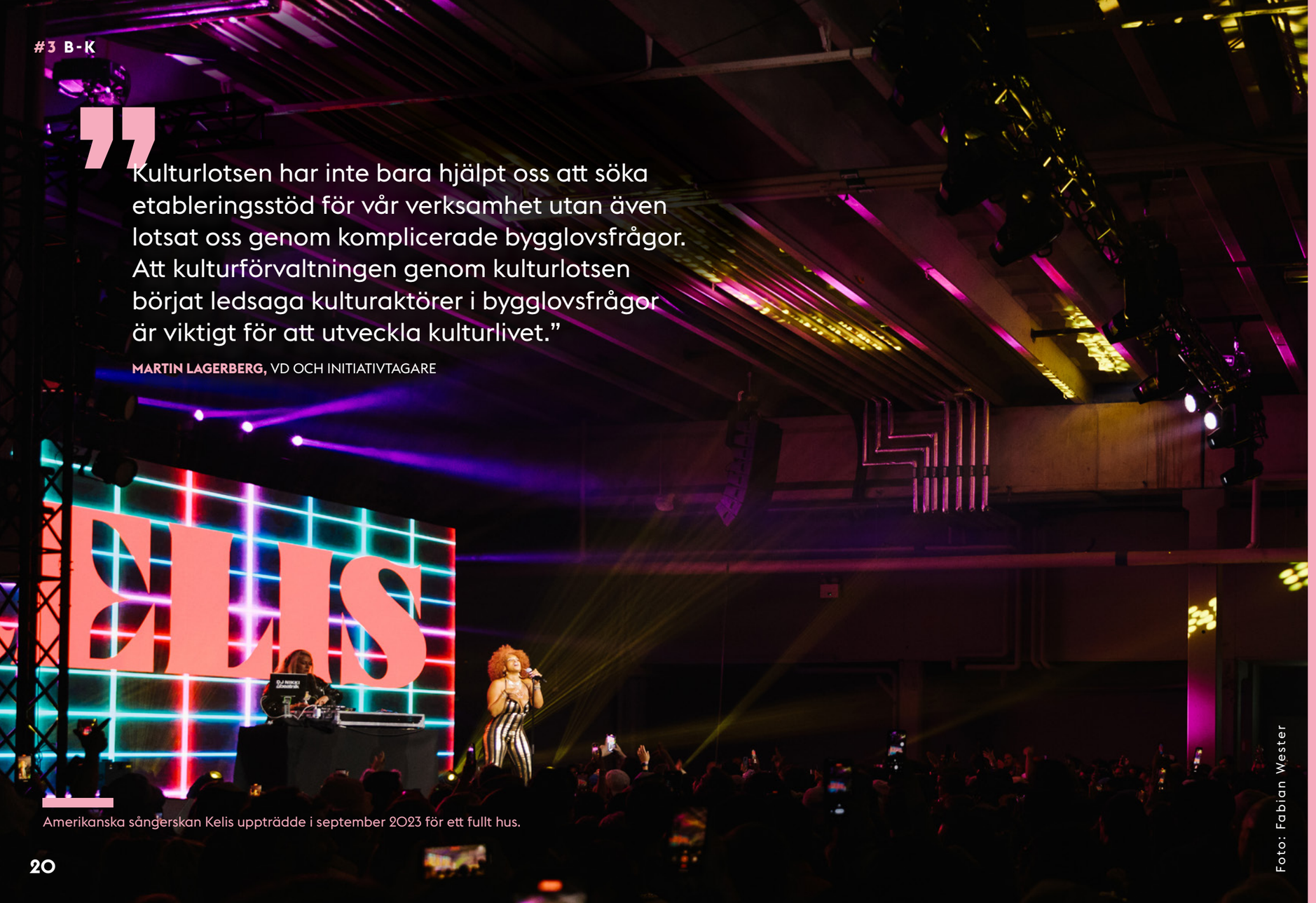

”Kulturlotsen har inte bara hjälpt oss att söka etableringsstöd för vår verksamhet utan även lotsat oss genom komplicerade bygglovsfrågor. Att kulturförvaltningen genom kulturlotsen börjat ledsaga kulturaktörer i bygglovsfrågor är viktigt för att utveckla kulturlivet.”

MARTIN LAGERBERG, VD OCH INITIATIVTAGARE

Amerikanska sångerskan Kelis uppträdde i september 2023 för ett fullt hus.

Foto: Fabian Wester

B

BEHOV

- Fler konsertscener i denna storlek.
- Utbud för publiksegmentet unga vuxna.
- Stärka området kring Frihamnen som en destination för kultur.
- Fylla en tom lokal i stadens ägo med passande verksamhet.

R

RÅD

- Råd och information till fastighetsägaren om värdet av en kulturhyresgäst för att skapa en attraktiv plats.
- Precisera behovet av konsertscener på denna unika plats.
- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.

M

MATCH

- Samarbeta med fastighetsägare för att identifiera lämplig kulturverksamhet.

S

STÖD

- Stöd till kulturaktören i bygglovsfrågor.
- Etableringsstöd på 1 900 000 kronor.

Foto: Evelina Boberg

SCEN FÖR DANS OCH SCENKONST

#4 ELVERKET

#4 Elverket

Dramaten har haft verksamhet på scenen Elverket i centrala Stockholm sen 1997 och har spelat många bejublade föreställningar och gästspel i lokalerna. Huset ritades av Gustaf de Frumerie och uppfördes 1923–1927 som Östermalmsstationens elverk.

Av kostnadsskäl skulle Dramaten lämna Elverket 2021. Lokalens framtid var därför oviss. Dansens hus letade samtidigt efter en ny mellanstor scen. Genom ett samarbete mellan Dansens hus och Dramaten kunde Elverket leva vidare som teaterscen och samtidigt bli ett nav för dans. Visionen är att förena konstformerna i gemensamma projekt, att Elverket blir en plats där publiken kan möta, skapa och uppleva genreöverskridande föreställningar.

VAR? Linnégatan 69 i centrala Stockholm.

KULTURAKTÖR: Dansens Hus och Dramaten.

FASTIGHETSÄGARE: Fastighets AB Kannan.

OM LOKALERNA: Plats för 360 besökare. Salongsytan är 460 kvadratmeter och takhöjden 14 meter.

TIDPLAN: Första dansföreställningarna ägde rum 2021. Från 2024 utökas samarbetet mellan Dansens Hus och Dramaten ytterligare.

Saloranta & de Vylders TOSBOT hade urpremiär 30 november 2023 på Dansens Hus Elverket. På bilden: Maja Frydén, Andreas Tengblad och Methinee Wongtrakoon.

Foto: Mats Bäcker

360 BESÖKARE

460 KVADRATMETER SALONGSYTA

14 METER I TAKHÖJD

”Med Elverket har den samtida dansen och Stockholm fått den mellanstora scen som vi länge haft på önskelistan. Detta ger oss en större flexibilitet när vi bjuder in både internationella och sverige-baserade koreografer och kompanier.”

JOHANNES ÖHMAN TEATERCHEF PÅ DANSENS HUS

Från föreställningen ”Mössan” av Örjan Andersson.

Foto: Mats Bäcker

B

BEHOV

- Dansens hus letade efter en ny mellanstor scen för den samtida dansen.
- Dramaten undersökte möjligheter för att kunna fortsätta använda Elverket som en plats för sin verksamhet.

R

RÅD

- Dialogpart för verksamheterna och fastighetsägaren.

S

STÖD

- Etableringsstöd på 2 500 000 kronor.

PLATS FÖR KULTUR I SKOLLOKALER

#5 FOLK I SKÄRHOLMEN

Folk på gården, Parkleken Vårgården med artisten Zoe Lobos ackompanjerat av Harakatt 2023. En årlig konsertserie som platsaktiverar centrumnära torg med musik, mat och gemenskap för att öka den upplevda tryggheten.

Foto: Melike Kara

426
KVADRATMETER I GAMLA SKÄRHOLMENS GYMNASIUM

223
KVADRATMETER I SKÄRHOLMENS CENTRUM

Tårtbjudning under vernissagen av "Tal till Nationen" av konstgruppen Ful i Ateljé SKHLM (Folk i Skärholmens konsthall) 2023.

Foto: Melike Kara

#5 Folk i Skärholmen

Föreningen Folk i Skärholmen bildades 2016 av föreningslivet och konstnärer i Skärholmen. De saknade en gemensam mötesplats. Efter en tid i Röda korsets folkhögskolas lokaler flyttade Folk in i en del av Skärholmens gymnasium. Idag är Folk en välfungerande organisation med en bred verksamhet.

I de tidigare skollokalerna erbjuder Folk möteslokaler, en dansstudio, scen, kafé samt kontors- och ateljéplatser. I Ateljé SKHLM i centrumanläggningen driver de en konsthall i samarbete med centrumägaren. Verksamheten håller redan på att växa ur sina lokaler och undersöker möjligheterna att hyra fler ytor i centrumet.

VAR? I Skärholmens gymnasiums tidigare lokaler på Bodholmsgången samt i centrumanläggningen.

OM LOKALERNA: 426 kvadratmeter i gamla Skärholmens gymnasium + 223 kvadratmeter i Skärholmen Centrum.

KULTURAKTÖR: Föreningen Folk i Skärholmen.

FASTIGHETSÄGARE: Sisab, Skolfastigheter i Stockholm AB och Grosvenor.

TIDPLAN: Lokalerna i den gamla gymnasieskolan invigdes i december 2019 och konsthallen Ateljé SKHLM i centrum öppnade i februari 2020. Planerad lokalutveckling under 2024/2025.

B

BEHOV

- Större gemensamma samlingslokaler för föreningslivet i Skärholmen.

R

RÅD

- Stöttning i bildandet av en lokalförvaltande organisation.
- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.

M

MATCH

- Utreda möjliga platser för verksamheten i den gamla gymnasieskolan och i centrumanläggningen, tillsammans med kulturaktör och fastighetsägare.

S

STÖD

- Etableringsstöd på 330 000 kronor för etablering i gymnasieskolan.
- Stöd på 200 000 kronor till en förstudie om förutsättningar för etablering i centrumanläggningen.

Foto: Melike Kara

Julkonsert med Woodlands Duo på FOLK i Skärholmens intima scen 2023.

”Lotsningen har gett oss ett bra stöd och ett värdefullt bollplank i eftersökning av lokaler. Tack vare lotsningen har vi även fått direktkontakt med centrala fastighetsägare som vi annars har haft svårt att nå.”

IZABELLA BORZECKA VERKSAMHETSCHEF / FOLK I SKÄRHOLMEN

EN CONTAINERBY FÖR SAM-SKAPANDE

Foto: Hampus Lindblad

Frihamnstorgets första utformning som byggdes under sensommaren 2019 och invigdes som en del av Stockholm Hamnars hundraårsjubileum. Blivande åtog sig att bygga en eventplats i utbyte mot ett ettårigt pilot kontrakt för att testa konceptet och platsen mer långsiktigt i sin verksamhet.

#6 Frihamnstorget

På en parkeringsplats i hamnkvarteren i Frihamnen har en öppen kulturplats vuxit fram. Det är en verklig “tredje plats” som varken är helt privat eller helt publik. En plats som ständigt omformas till det medlemmarna, besökarna och communityt vill att den ska bli.

I och mellan containrar finns ytor och scenrum för Frihamnstorgets omfattande kulturprogram. Här finns också urban stadsodling, växthus samt kollektivverkstäder. Mångfalden av kulturella uttryck i kombination med den spännande temporära containermiljön skapar en unik smältdegel och samlingsplats. Både för framväxande experimentella konstformer och för en bred kulturintresserad allmänhet.

VAR? Södra Hamnvägen 5, Frihamnen i Norra Djurgårdsstaden.

KULTURAKTÖR: Blivande idéer AB/Frihamnstorget.

FASTIGHETSÄGARE: Exploateringskontoret, Stockholms hamnar och S:t Erik markutveckling.

OM PLATSEN: 3 000 kvadratmeters parkeringsplats med 55 containrar i dagsläget.

TIDPLAN: Frihamnstorget startade 2019 i samband med Stockholms Hamnars hundraårsjubileum. Under 2024 har ett nytt väderskydd byggts och en musikstudio ska ta form i ett ombyggt kontrolltorn. Påbörjat initiativ att skapa en cirkusnod.

Utebio är ett av många återkommande kulturinslag på Frihamnstorget.

Foto: Hampus Lindblad

3 000
KVADRATMETER PARKERINGSPLATS

55
CONTAINRAR

Foto: Hampus Lindblad

”Att som gräsrotsorganisation bygga en komplex kulturplats i storlek med Frihamnstorget är ett omfattande arbete. Det har varit ett stort stöd att kulturlotsarna backar upp oss och hjälper till i de byråkratiska processerna.”

SOFIA ANNER, KULTURSTRATEG OCH **HAMPUS LINDBLAD**, MEDGRUNDARE, FRIHAMNSTORGET

Frihamnens kulturförening driver bland annat ett DIY-galleri om totalt 60 kvadratmeter där konstnären själv får behålla värdet av all försäljning.

B

BEHOV

- Aktivering av en oanvänd plats i väntan på ny detaljplan.
- En öppen kulturplats för samskapande och gräsrotsinitiativ.

R

RÅD

- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.
- Vägledning genom bygglovsprocessen för verksamhet i ständig förändring.

S

STÖD

- Etableringsstöd på 400 000 kronor för väderskydd.

EN PLATS FÖR UNG KREATIVITET

#7 JUICE STUDIOS

Mayrah Melanie från Rågsved skriver låttexter i musikstudion Electric, en av två musikstudios på Juice Studios.

Foto: Alejandro Cespedes

Filmskaparen Tomas aka ”10:an” klipper kortfilm i studion Glam.

Foto: Alejandro Cespedes

#7 Juice Studios

Juice Studios i Slakthusområdet grundades av journalisten och programledaren Ametist Azordegan. Verksamhetens mål är att unga ska kunna leva på sitt kreativa skapande men även att bidra till social hållbarhet och psykisk hälsa. Det är en plats där unga kreatörer får möjlighet att gå utbildningar inom olika konstformer. Här finns två musikstudios, en poddstudio, en video- och fotostudio samt ett designrum. Här finns också ett co-workingspace där eleverna kan mötas.

VAR? Hallvägen 6 i Slakthusområdet.

KULTURAKTÖR: Juice Studios.

FASTIGHETSÄGARE: Atrium Ljungberg.

OM LOKALERNA: Lokalerna var tidigare en kontorsbyggnad för slaktindustrin. Renoveringen har varit omfattande, bland annat med fokus på säkerhet för att skydda dyrbar utrustning.

TIDPLAN: Flyttade in i Slakthusområdet vintern 2021.

B

BEHOV

- Skapa möjlighet för unga att utbilda sig och engagera sig i kreativa intressen och yrken.
- Hitta en fungerande plats med närhet till kultur för en verksamhet som vuxit ur sin kostym.

R

RÅD

- Samverka med kulturaktören för att identifiera vilka områden och lokaler som är lämpliga för verksamheten.
- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.

M

MATCH

- Matcha kulturaktör och fastighetsägare.
- Bjuda in kulturaktören att delta i områdets utveckling genom ett kulturforum i Slakthusområdet.

S

STÖD

- Skapa kännedom om akademien hos målgruppen, fastighetsägare och andra intressenter.
- Etableringsstöd på 230 000 kronor.

Några av deltagarna i Juice Studios verksamhet, från vänster till höger. Övre raden: Alejandro, David, Tolu, Mario, Mohau och Maya. Nedre raden/längst fram: Tomas, Geraldine, Mayrah, Alvaro och Amelis.

Foto: Alejandro Cespedes

> ”Juice Studios har gett mig möjligheten att kunna vara kreativ och en skapare på ett sätt som jag aldrig tidigare fått. En person som jag, där jag kommer ifrån, hade aldrig fått de här möjligheterna annars.”
>
> **JONAS NAVARRO**, 3D-ANIMATÖR OCH MEDLEM I JUICE STUDIOS MENTORSKAPSPROGRAM

Foto: That's Up

Kollektivet Livet Terrassen, juli 2023.

AVGÅNGAR MOT NYA KULTUR-DESTINATIONER

#8 STADSGÅRDSTERMINALEN

#8 Stadsgårdsterminalen

I Birka Cruises tidigare färjeterminal vid Slussen har ett nytt kulturhus med musikscen, ytor för scenkonst, dans, utställningar och mat etablerats. Kulturhuset drivs av konstnärsgruppen och kulturbyrån Kollektivet Livet.

Sedan starten 2022 har de huserat allt från konstnärsresidens till välbesökta konserter och klubbar, arrangerat bokreleaser, samtalsforum och världsutställningar som Banksy. På en plats i ständig förändring erbjuder Stadsgårdsterminalen ett flexibelt rum för nya möten och välgörande friktion mellan olika kulturyttringar. Etableringen av Stadsgårdsterminalen har dessutom tillgängliggjort en av Stockholms allra bästa utsiktsplatser.

VAR? Stadsgårdskajen vid Slussen i centrala Stockholm.

KULTURAKTÖR: Kollektivet Livet.

FASTIGHETSÄGARE: S:t Erik Markutveckling AB, Stockholms stad.

OM PLATSEN: Tre våningar för olika typer av evenemang fördelade på 3 000 kvadratmetrar. Mindre scen på terrassen för 150 personer. Stor scen med kapacitet för 700 personer. Fler scener på gång i huset.

TIDPLAN: Öppnade våren 2022. Tidsbegränsat hyreskontrakt till slutet av 2027.

Urban Expressions, september 2023.

Foto: Efecto Mariposa

3 VÅNINGAR

2 SCENER

3 000 KVADRATMETER FÖR EVENEMANG

”I 20 år har vi på Kollektivet Livet verkat inom det kreativa fältet och jobbat med alla, från de största och mest kommersiella till de minsta och mest fria. Äntligen har vi fått en tillgänglig och elastisk plats att sammanföra alla på.”

ANDREAS BLOM KOLLEKTIVET LIVET

Pride Circus 2023, Pink Pig Productions.

Foto: Pink Pig Productions

B

BEHOV

- Utvärdera och realisera ett förslag om att använda lokalen för kultur.
- Utnyttja lokalens och det centrala lägets potential för kultur och konst.
- Levandegöra Slussen: en central och trafikerad plats som är under långvarig ombyggnation.

R

RÅD

- Rådgivning och dialog mellan fastighetsägare och kulturaktör.
- Stöttning i bygglovsprocessen.

M

MATCH

- Värdera vilka aktörer som skulle kunna driva en framgångsrik temporär kulturverksamhet i lokalerna.

S

STÖD

- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.
- Etableringsstöd på 800 000 kronor.

En kurs i bronsgjutning hölls på bronsavdelningen i februari 2022. Kursledare var Roland Persson och Iwo Myrin.

Foto: Iwo Myrin

ETT HUS FÖR PRODUKTION AV KONST OCH DANS

#9 KONSTVERKET/KKV OCH SITE

#9 Konstverket/KKV och SITE

I Televerkets tidigare lokaler i Farsta ligger Konstverket; Sveriges största och mest välutrustade produktionshus för konst och dans. Lokalerna på 3 500 kvadratmetrar delas av Konstnärernas kollektivverkstad KKV och SITE – ett produktionshus för den moderna professionella scenkonsten. Platsen är skräddarsydd för kreativitet och produktion av nästan all offentlig konst i staden.

Lotsningen till Televerkets gamla lokaler inleddes när KKV, behövde lämna sina lokaler i Sickla/Nacka. Deras ateljéer innehöll en omfattande maskinpark och verksamheten behövde hitta en tillgänglig lokal av industriell karaktär. När SITE blev av med sin lokal vid Telefonplan, kom även de att omfattas av lotsningen.

VAR? Mårbackagatan 11, Farsta.

KULTURAKTÖR: Konstnärernas kollektivverkstad KKV och SITE – ett produktionshus för professionella dans- och scenkonstnärer.

FASTIGHETSÄGARE: Farsta Stadsutveckling AB (Ikano Bostad och Rikshem) med fastighetskontoret, Stockholms stad, som hyresgäst.

OM LOKALERNA: Skräddarsydda verkstäder på 3500 kvadratmetrar för unika konstformer som exempelvis betong, brons och grafik och en monumentalateljé. Två dansstudios i olika storlekar och en black box med möjlighet att skala upp och ner produktionen.

TIDPLAN: Invigdes 2018.

2
DANSSTUDIOS

3 500
KVADRATMETER VERKSTÄDER OCH STUDIOS

1
BLACKBOX

Foto: Giulia Cairone

Petter Rhodiner, Busstrecket, 2022, Hägersten, Telefonplan.

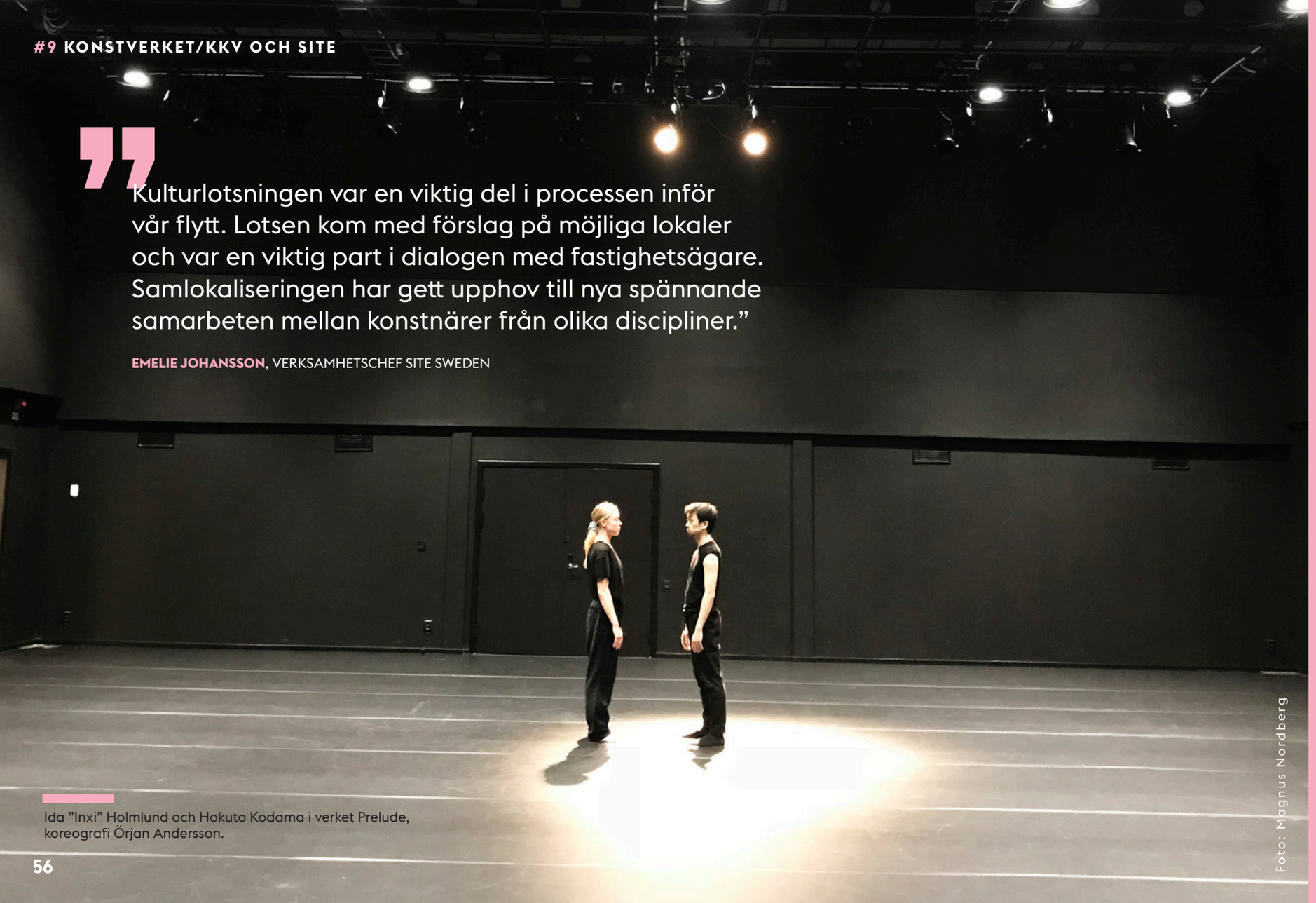

”Kulturlotsningen var en viktig del i processen inför vår flytt. Lotsen kom med förslag på möjliga lokaler och var en viktig part i dialogen med fastighetsägare. Samlokaliseringen har gett upphov till nya spännande samarbeten mellan konstnärer från olika discipliner.”

EMELIE JOHANSSON, VERKSAMHETSCHEF SITE SWEDEN

Ida ”Inxi” Holmlund och Hokuto Kodama i verket Prelude, koreografi Örjan Andersson.

Foto: Magnus Nordberg

B

BEHOV

- Två kulturaktörer behövde nya lokaler som levde upp till deras specifika behov.

R

RÅD

- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.
- Dialogstöd mellan verksamheterna.
- Stöd i kravställning på lokaler.

M

MATCH

- Identifiera lämpliga lokaler.
- Medverka aktivt i lokalplaneringen.
- Dialogstöd mellan kulturverksamheter och fastighetsägare.

S

STÖD

- Samverka med fastighetskontoret för en långsiktig lösning.
- Ekonomiskt stöd på 700 000 kronor i processens olika delar.

SCEN FÖR KONTEMPORÄR TEATER

#10 KONTRÄR

Föreställningen Hungarian Acacia. Ett gästspel från Ungern av Kristóf Kelemen och Bence György Pálinkás.

Foto: Magyar Akac

#10 KONTRÄR

I en nedlagd nattklubb ett stenkast från Medborgarplatsen har scenen Konträr etablerat sig. Konträr drivs av föreningen PotatoPotato, ett framgångsrikt scenkonstkollektiv i Malmö som ville starta en ny scen i Stockholm. Lokalen har tidigare varit hem för Biograf Facklan, Fylkingens scen samt en restaurang och nattklubb. PotatoPotato har renoverat lokalen i nära samarbete med den bostadsrättsförening som äger lokalen.

Konträr är nu en programmerande scen för nyskapande och experimentell kontemporär teater. Konträr presenterar världspremiärer, internationella gästspel, nationella samproduktioner, konceptuella shower, happenings, samtal och konserter. Konträr är unik i Stockholm och ger publiken tillgång till konst den tidigare inte fått möta i huvudstaden.

VAR? Östgötagatan 33 på Södermalm.

KULTURAKTÖR: Föreningen PotatoPotato.

FASTIGHETSÄGARE: Brf Droskhästen 8.

OM LOKALERNA: Lokalen rymmer 130 sittande personer. Här finns nu en modern, på detaljnivå anpassad scen som redan efter ett år både vunnit pris och blivit internationellt uppmärksammad för sin design och verksamhet.

TIDPLAN: Öppnade i november 2022. Bygget blev klart under 2023. Under 2024 planeras ett nytt entréparti.

Foto: Martin Brusewitz

130
SITTANDE PUBLIK

140
KVADRATMETER BLACKBOX

7
METER I TAKHÖJD

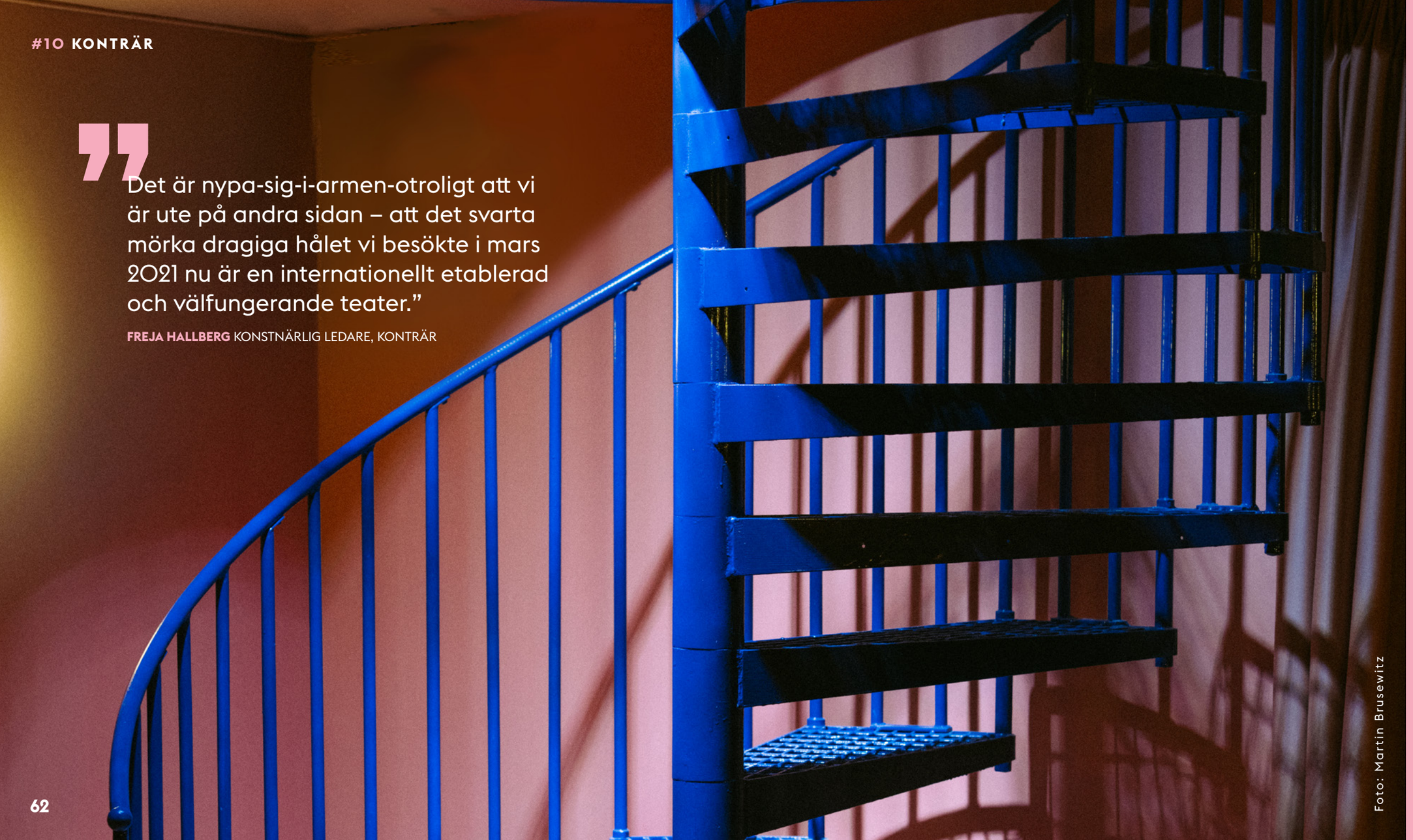

”Det är nypa-sig-i-armen-otroligt att vi är ute på andra sidan – att det svarta mörka dragiga hålet vi besökte i mars 2021 nu är en internationellt etablerad och välfungerande teater.”

FREJA HALLBERG KONSTNÄRLIG LEDARE, KONTRÄR

Foto: Martin Brusewitz

B

BEHOV

- Ny scen för samtida och utforskande scenkonst.

S

STÖD

- Trycktesta kultur-aktörens ekonomiska bärkraft.
- Etableringsstöd på 1 736 000 kronor.

MUSIKSTUDIOS OCH SCENER PÅ PLATTAN

#11 THE NODE

Foto: Cajsa Torpman

#11 The Node

I den unika superellipsen under fontänen vid Sergels torg har ett ”repotell” skapats för både professionella och amatörer. Det är en mötesplats där blivande och nuvarande musiker och artister kan öva, producera och uppträda. Här finns 15 bokningsbara inspelningsstudios/replokaler, en restaurang och en scen på entréplan med plats för 200 personer.

Superellipsen byggdes vid uppförandet av Sergels torg på 60-talet. Den var redan från början tänkt att rymma kreativ verksamhet. Under årens lopp har lokalen främst huserat olika typer av butiker, men genom The Node har kreativiteten flyttat in på riktigt.

VAR? Sergels torg i centrala Stockholm.

KULTURAKTÖR: The Node.

FASTIGHETSÄGARE: Fastighetskontoret, Stockholms stad.

OM LOKALERNA: I ellipsen finns lokaler på 2 400 kvadratmeter som inrymmer 15 studios/replokaler, mötesrum, restaurang och scen på entréplan med plats för 200 personer.

TIDPLAN: Öppnade stegvis från april 2023. Två av tre våningsplan med scen och tio studios/replokaler är nu i bruk. Resterande studios/replokaler samt det sista våningsplanet blir färdiga under 2024.

Foto: Karl Lund

Aviciistudion är utrustad med Aviciis personliga instrument som The Node fått låna av Avicii Music AB. Studion kan både användas för produktion, repetition livestreaming och inspelning. Den kan även utgöra kontrollrum för scenen.

200
STÅENDE PUBLIK

2 400
KVADRATMETER PRODUKTIONS- OCH SCENYTA

15
MUSIKSTUDIOS/ REPLOKALER

Foto: Yuusuf Dahlstrand

”Det är fantastiskt att se hur musiken får ta plats mitt i city på en så betydelsefull plats som Sergels torg. Här ska alla musikskapare känna sig välkomna och verka över genregränserna.”

JEANETTE VON ARNOLD, EN AV THE NODES GRUNDARE

Releasefest och konsert med Victor Leksell på The Node i januari 2024.

B

BEHOV

- Politiskt uppdrag att etablera ett nytt musikhus med replokaler i centrala Stockholm.
- En plats där både professionella och amatörer kan producera musik och mötas.
- Bidra till trygghet i området runt Sergels torg genom kulturnärvaro.

R

RÅD

- Verka för att kulturaktörens verksamhetsidé ska kunna ta plats i rätt lokal.
- Underlätta dialogen mellan parterna.

M

MATCH

- Identifiera en aktör med ekonomisk bärkraft att driva verksamheten.
- Identifiera en lämplig plats och lokal för verksamheten.

S

STÖD

- Bidra i utvecklingen av vision och verksamhetsidé.
- Etableringsstöd på fem miljoner kronor.

Foto: Andreas Nur

FRÅN TEATER TILL CYKELBUTIK TILL NY TEATER

#12 Ö2

Frigruppen Ö2 Scenkonst har etablerat en ny scen på Götgatan på Södermalm. Lokalerna huserade Söderbio när den öppnade 1942 och senare Boulevardteatern. Men efter att Boulevardteatern upphörde med sin verksamhet 2018 blev lokalen en cykelbutik.

Nu har den anrika platsen återigen fyllts med kultur. Ö2 Scenkonst rör sig mellan olika scenkonstområden och samarbetar med andra frigrupper för att ge stockholmspubliken mer scenkonst.

VAR? Götgatan 73 på Södermalm.

KULTURAKTÖR: Föreningen Ö2 scenkonst.

FASTIGHETSÄGARE: Brf Pyramiden 1.

OM LOKALERNA: Plats för 170 i publiken och totalt 200 i lokalen.

TIDPLAN: Byggstart 2023.
Bygget planeras vara helt klart 2024.

Foto: Andreas Nur

170
SITTANDE PUBLIK

120
KVADRATMETER SALONGSYTA

5+
METER I TAKHÖJD

De gamla affischerna i lokalens källarplan visar spår av teaterns anrika historia.

”Kulturlotsen har sett behovet av fria scener och vikten av att det blir teater igen på i denna historiskt viktiga scen på Götgatan 73. Det är många kulturaktörer som får glädje av denna fina lokal. Publiken har redan hittat hit fast att vi nyss öppnat. Kulturlotsen har varit ett ovärderligt bollplank.”

TERESIA PETTERSSON TEATERCHEF PÅ Ö2

Teresia Pettersson, teaterchef och Felicia Löwerdahl, producent

Foto: Kevin Chang

B

BEHOV

- Ta tillvara en tomställd teaterlokal och säkerställa att den fortsatt kan vara en scen och mötesplats.
- Möta Ö2 scenkonsts behov av en scen för egen produktion samt behovet av en gästspelsscen för andra fria teatergrupper.

R

RÅD

- Stötta och guida under processen fram till återöppnandet av teatern.
- Trycktesta projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet.

M

MATCH

- Vara en stödjande part till kulturaktören i dialogen med fastighetsägaren.

S

STÖD

- Etableringsstöd på 1 120 000 kronor.

LOTSNINGAR –EN DEL I STADENS STORA STADS-UTVECKLINGSPROJEKT

NORRA DJURGÅRDSSTADEN OCH SLAKTHUSOMRÅDET

är två av Stockholms tidigare industriområden. De står nu inför en storskalig omvandling till blandad stadsbebyggelse med både verksamhetslokaler och bostäder. De två projekten är prioriterade i kulturförvaltningens arbete eftersom det finns goda möjligheter att skapa platser för kulturaktörer och samtidigt ta tillvara viktiga kulturmiljöer. Att kulturaktörerna är med från början har varit en viktig faktor i båda stadsutvecklingsprojekten.

TIPS: På stadens webbplats finns kunskapsunderlag om kultur och stadsutveckling. Där finner du bland annat Slakthusområdets kulturplattform och en lokalbehovsanalys för Stockholms kulturliv. **start.stockholm/kultur-och-stadsutveckling**

Illustration: Sweco

Foto: Stockholms stad

”De två projekten är prioriterade i kulturförvaltningens arbete eftersom det finns goda möjligheter att skapa platser för kulturaktörer och samtidigt ta tillvara viktiga kulturmiljöer.”

Norra Djurgårdsstaden

Norra Djurgårdsstaden är ett av Europas mest omfattande stadsutvecklingsområden. Omvandlingen av Gasverksområdet i Hjorthagen, från industri till en plats med service och kultur, är en central del i stadens vision för Norra Djurgårdsstaden. Visionen för Gasverksområdet är att bevara de unika och industrihistoriskt viktiga byggnaderna samt öppna upp dem för en bred publik.

I en av Stockholms arkitektoniska pärlor – den största gasklockan, ritad av Ferdinand Boberg i slutet av 1800-talet, bevarar Stockholms stad en unik kulturmiljö genom att etablera en ny scen. En scen som med musik, teater, evenemang, shower och konferenser ska locka en stor publik. Den nya scenen får namnet Gasometer. Staden äger byggnaden och Cirkus Venues ska driva verksamheten. De driver idag, bland annat, Cirkus och Hasselbacken på Djurgården. Ambitionen är att skapa en ny destination och en central mötesplats som attraherar besökare från hela världen, Stockholm och närområdet. Idag saknar Stockholm en scen i denna storlek som också kan erbjuda en mångsidig användning.

Kulturförvaltningen har bidragit i exploateringskontorets utveckling av Gasklockan. Vi har värderat investeringens effekter för Stockholms kulturliv. I projektets tidiga skeden har vi även identifierat och bedömt vilka kulturaktörer som kan driva scenen.

VAR? Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden.

KULTURAKTÖR: Cirkus Venues AB.

FASTIGHETSÄGARE: Exploateringskontoret, Stockholms stad.

ARKITEKTER: Gasklocka 2 ritad av Ferdinand Boberg 1899. Ny kulturscen ritad av Tengbom.

OM PLATSEN: 2 300 stående publik, 1 750 sittande publik, tusen gäster i eventlokalen The Dome.

TIDPLAN: Byggstart 2022 och beräknat färdigställande 2026.

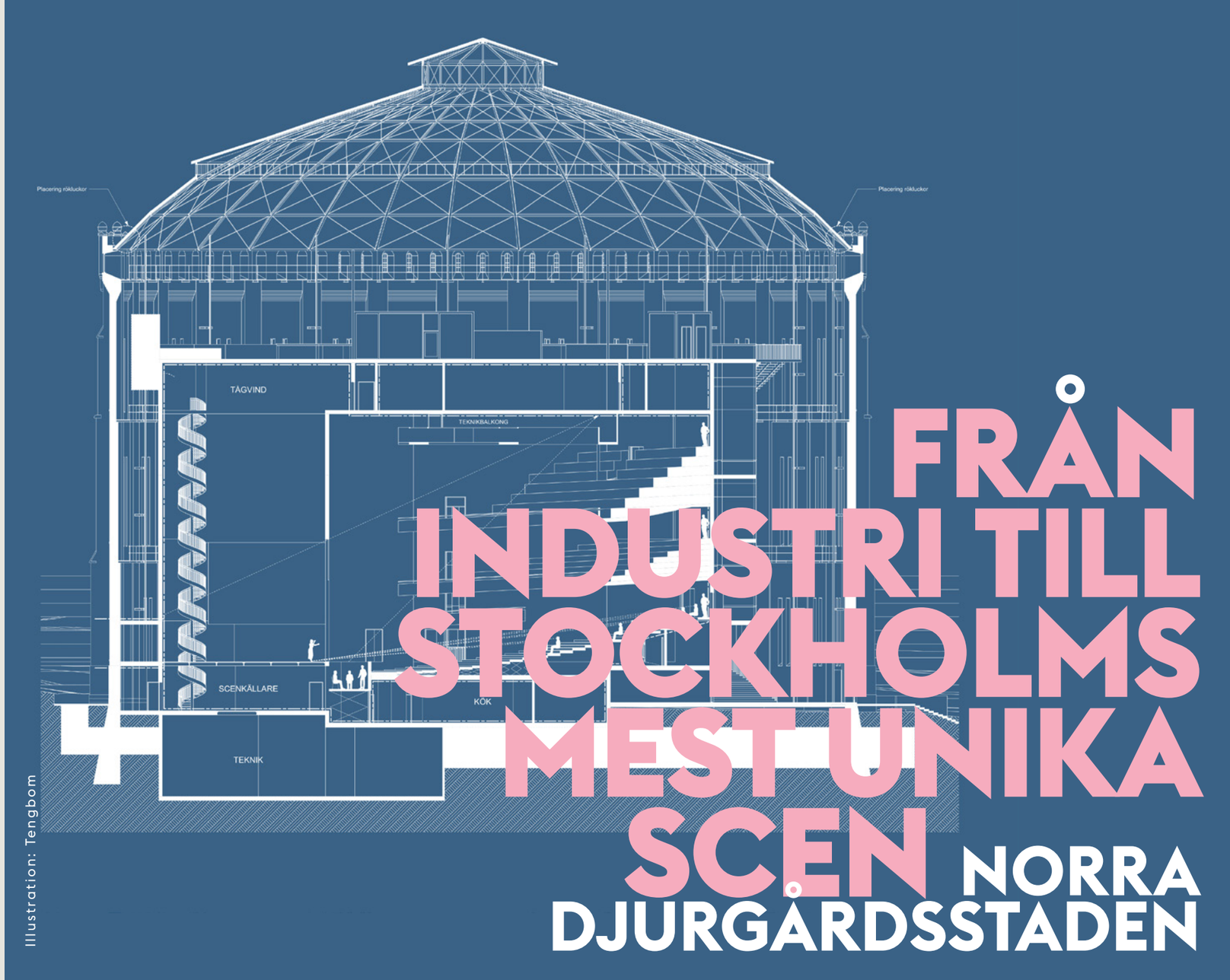

Illustration: Tengbom

FRÅN INDUSTRI TILL STOCKHOLMS MEST UNIKA SCEN

NORRA DJURGÅRDSSTADEN

”Stockholms stads beslut att göra Ferdinand Bobergs stora gasklocka till en scen för musik och föreställningar förstärker ytterligare Stockholm som en destination för upplevelser. Tillsammans med Avicii arena, Tele2 Arena och många andra scener gör Gasklockan Stockholm till en av norra Europas ledande städer för upplevelser och evenemang.”

PATRIK LILJEGREN, BITRÄDANDE KULTURDIREKTÖR

Foto: Mattias Ek

KULTUREN FÖRST PÅ PLATS

SLAKTHUSOMRÅDET

Foto: Adrian Pehrson

Slakthusområdet

I samarbete med fastighetsägare öppnar staden upp Stockholms slakthusområde och omvandlar det till en ny stadsdel där mat, kultur och upplevelser präglar vardagslivet. De tidigare slaktindustrierna har flyttat ut och boende och verksamheter flyttar in. Kulturaktörer, klubbar, och restauranger tar successivt plats i renoverade gamla byggnader såväl som i nya byggnader. Kultur och nattliv spelar en viktig roll i Stockholms stads vision för området.

Kulturförvaltningen samverkar med många olika aktörer för att skapa bättre förutsättningar för kultur i planeringen av området. Vi synliggör de positiva effekter som ett aktivt kulturliv har för stadsdelen. Viktiga utgångspunkter är att tillvarata kulturlivets stora intresse för platsen och dra nytta av den potential som finns i områdets kulturhistoriska värde.

En av kulturförvaltningens kulturlotsar leder ett kulturforum i Slakthusområdet. Där deltar många olika parter och det underlättar kontakterna mellan kulturaktörer och fastighetsägare.

På den årliga Slakthusdagen får både kultur-, mat- och byggaktörer tillfälle att visa upp sitt utbud för nyfikna besökare. Kulturförvaltningen beviljar även kulturstöd till aktörer som skapar kulturprogram i området.

VAR? Väster om Globen i Stockholm.

AKTÖRER och FASTIGHETSÄGARE: Många kulturaktörer, byggaktörer och fastighetsägare tillsammans med Stockholms stads exploateringskontor och stadsbyggnadskontor.

PLANERING AV OMRÅDET: Slakthusområdet invigdes 1912 för företag inom livsmedelsindustrin. Utvecklingen av området sker nu etappvis med kultur, restauranger, arbetsplatser, bostäder, skolor, handel och service.

TIDPLAN: Kultur- och restaurangverksamhet pågår i delar av området. Inflyttning i de första nya bostäderna beräknas till 2025–2026. Stadsdelen beräknas stå klar 2035.

Foto: Lennart Johansson

”Kulturforumet i Slakthusområdet är ett viktigt forum där vi, tillsammans med kulturaktörer och staden, kan lyfta gemensamma mål och utmaningar. Möten som inspirerar och tydliggör vad allas vårt arbete egentligen syftar till – att skapa levande miljöer för människor att trivas i.”

EDWARD HOWARD, SAMORDNARE FASTIGHETSÄGARRÅDET I SLAKTHUSOMRÅDET